

нормативних актах, технологічних схемах, порядках, що визначають правову основу та послідовність дій співробітників митниць [4].

Митний контроль має важливе значення у реалізації фінансово-економічної політики, забезпеченні процесу формування фінансових ресурсів країни. Митний контроль як система заходів, що реалізується фіскальними органами, виступає складовою фінансового контролю, оскільки контрольно-перевірочні заходи спрямовані на усунення економічних деліктів, які виникають у процесі здійснення зовнішньоекономічних операцій. Переорієнтація фіскальних органів на моніторинг діяльності суб'єктів господарювання та виявлення ризиків, пов'язаних із протиправними діями у сфері економіки і фінансів, обумовлює виділення такої важливої складової митного контролю як системи управління ризиками [5, с. 29-30].

Таким чином, митний контроль виступає окремим інститутом, що постійно удосконалюється та виконує ряд найважливіших завдань, а також функціонує як правовий, регулюючий і фіскальний механізм держави. Щоб забезпечити ефективність митного контролю потрібно приймати заходи, що сприяють спрощенню митних формальностей, створенню сприятливих умов для суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

Література:

1. Пашко П. В. Митна безпека (теорія, методологія та практичні рекомендації) : монографія. – Одеса. : АТ «Пласке», 2009. – 628 с.
2. Петрова Г. Є. Економічна безпека у зовнішній торгівлі України на сучасному етапі / Г.Є. Петрова // Економіка та держава. – 2007. – № 1. – С. 22–26.
3. Митний кодекс України від 13.02.2012 р. № 4495-VI (із змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.
4. Пашко П. В. Митна політика та митна безпека України / П. В. Пашко, П. Я. Пісной // Фінанси України. – 2006. – № 1. – С. 74-85.
5. Годованець О. В. Категоризація суб'єктів ЗЕД та профілювання ризиків як елементи ризикоорієнтованого митного контролю : збірник тез II наук.-практ. Інтернет- конференції «Розробка механізму аналізу ризиків в контексті впровадження системи попереднього інформування про переміщення товарів та транспортних засобів через митний кордон. – м. Хмельницький. – 2016. – С. 29-32.

Наталія Рибчак

Тернопільський національний економічний університет
Науковий керівник: канд. екон. наук, доцент Герчаківський С.Д.

СОТ ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ У ФОРМУВАННІ МИТНОГО ПРОСТОРУ УКРАЇНИ

На сучасному етапі розвитку людства провідною тенденцією є глобалізація економічних процесів. Така тенденція була започаткована в кінці ХХ століття і на сьогоднішній день вона характеризується інтенсифікацією

процесів формування нової системи світового господарства з притаманною їй ієрархією національних економік у міжнародному поділі праці та на міжнародному ринку факторів виробництва. Її характерною рисою дедалі більше стає не суперечність, а сприяння співробітництву та взаєморозумінню. Це зумовлено тим, що жодна держава не може розвиватися поза системою світового господарства, економіки та торгівлі. Міжнародна торгівля є одним із важливих напрямів міжнародного економічного співробітництва. Враховуючи вищезазначене, закономірним є те, що виникає потреба у вдосконаленні існуючих та винайденні нових організаційно-правових форм економічних інтеграційних процесів. За таких умов діяльність міжнародних економічних організацій, таких як, наприклад, Міжнародний Валютний Фонд (МВФ), Міжнародний Банк Реконструкції і Розвитку (МБРР), Конференція ООН з Торгівлі і Розвитку (ЮНКТАД), Міжнародна Торгівельна Палата (МТП) та інші, набуває особливого значення.

Разом з глобалізацією економічного життя людства зростає і кількість завдань та функцій, покладених на міжнародні економічні організації, які займаються не лише організаційним забезпеченням економічного співробітництва своїх держав-членів, а й вирішують питання правового регулювання таких відносин, міжнародного контролю, взаємодії з іншими суб'єктами міжнародного права.

Регулювання міжнародної торгівлі на міждержавному рівні являє собою спільно прийняті урядами різних країн на основі компромісів домовленості (правові положення, норми, процедури, погоджені взаємні зобов'язання, рекомендації) в області економічної політики і практики, що відображають інтереси країн-учасниць. Регулювання спрямоване на створення визначених передумов, що сприяють подальшому розвитку світових зв'язків між зацікавленими державами, зокрема, шляхом досягнення стабільності і передбачуваності режиму доступу на ринку.

Основними напрямками всебічного регулювання світової торгівлі в сучасних умовах є такі:

- створення зацікавленими державами договірно-правової основи торгово-економічних відносин, включаючи найважливіші принципи і норми;
- вироблення домовленостей щодо застосування на національному рівні комплексу торгово-політичних засобів впливу на світовому рівні, визначення рамок і можливостей використання окремих інструментів торгової політики;
- формування і подальший розвиток міжнародних інститутів, що сприяють досягненню домовленостей і вирішення спірних проблем, що виникають між країнами-учасницями, їхніми об'єднаннями й угрупованнями;
- обмін інформацією і досвідом організації торгово-економічних зв'язків.

У вирішенні таких питань дедалі активнішу роль відіграє багатостороння торговельна система ГАТТ (Генеральна Угода з Тарифів і Торгівлі) / СОТ (Світова Організація Торгівлі).

Разом з заснуванням 1947 року Генеральної Угоди з Тарифів і Торгівлі було започатковано й формування багатосторонньої системи торгівлі товарами,

яка мала забезпечити для суб'єктів підприємницької діяльності різних країн стабільне і передбачуване середовище, у якому вони можуть здійснювати торгівлю товарами на загальноприйнятих принципах справедливості й недискримінації.

Завершенням цієї системи стало створення 1994 року Світової Організації Торгівлі (СОТ). Метою створення СОТ є здійснення міжнародних торговельних зв'язків шляхом розроблення системи правових норм міжнародної торгівлі, контроль за їх дотриманням, а також забезпечення умов проведення багатосторонніх переговорів, спрямованих на глобальну лібералізацію торгівлі. СОТ діє в напрямі забезпечення тривалого і стабільного функціонування системи міжнародних торговельних зв'язків, лібералізації міжнародної торгівлі, досягнення рівноправності в торгівлі для всіх держав (із застосуванням норм про режим найбільшого сприяння, національний режим, заборону будь-яких форм дискримінації), поступового скасування митних і торговельних обмежень та вирішення інших завдань. Тому дослідження міжнародно-правового механізму системи ГАТТ/СОТ є актуальним як в теоретичному плані, перш за все для з'ясування її місця і ролі в правовому регулюванні світогосподарських відносин, так і в суто практичному - з точки зору об'єктивної необхідності інтеграції окремих держав у багатосторонню торговельну систему. Все це є надзвичайно важливим й для формування митного простору України.

Іванна Романець

Тернопільський національний економічний університет
Науковий керівник: канд. екон. наук, доцент Амбрик Л. П.

ПОДАТКОВІ ПРЕФЕРЕНЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ СТИМУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Збалансований розвиток економіки значною мірою залежить від наявного стимулюючого механізму податкового регулювання діяльності суб'єктів господарювання. Стабільна та ефективна податкова система, направлена на забезпечення оптимального податкового тиску, має значний потенціал для розвитку підприємництва та створює клімат довіри населення до влади в країні [1].

Взаємозв'язок податкової політики та темпів економічного розвитку країни є одним із найактуальніших та найдискусійніших питань економічної науки і практики. Одним із найгостріших аспектів дискусії є необхідність існування та розвитку податкових преференцій. Це зумовлене тим, що, з одного боку, наявність податкових преференцій має значні можливості у здійсненні ними реструктуризації економіки, активізації інноваційних процесів, підвищенні інвестиційної спрямованості як своєї діяльності, так і економіки в цілому, а, з іншого боку, суперечлива практика їх існування зумовлює значні втрати держави та посилену проблему нерівності можливостей суб'єктів підприємницької діяльності.

Теоретичну основу дослідження податкової системи та механізмів преференційного оподаткування в Україні становлять праці таких вітчизняних